

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124253362
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:6124253362.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava-Ružinov, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1.) A. B., nar: 20.7.1992, C. XXX, XXX XX C., 2.) D. B., nar: 21.2.1988, C. XXX, XXX XX C., 3.) A. B., nar: 16.6.1970, C. XXX, XXX XX C., zastúpení: Advokátska kancelária Mgr. Ondrej BARNÁ, Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837 o zaplatenie 4896,17 Eur s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaným v 1. až 3. rade **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 12. 03. 2024 sa domáhal od žalovaných zaplatenia istiny 4.896,17 Eur, s úrokom vo výške 6,69 % ročne zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 3288790 7 02 bola so spoludlžníkom D. B., nar. XX. XX. XXXX, r.č. XXXXXXXXXXXX, naposledy bytom C. XXX, XXX XX C. (ďalej len „dlžník“) a so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere č. 3288790 7 02 zo dňa 08. 01. 2014 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi a žalovaným medziúver vo výške 6.000 Eur. Dlžník zomrel dňa XX. XX. XXXX. Dedičské konanie bolo vedené pod sp. zn. 4D/154/2017. Dedičské konanie bolo skončené vydaním Uznesenia zo dňa 08. 06. 2017. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Dlžník a žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 45,00 Eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 11,55 Eur a 6,69 % p. a., úrok za medziúver vo výške 33,45 Eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru a vklady na konto sporenia. Žalobca vklad prijatý na konto stavebného sporenia, ako splátku úroku z medziúveru, preúčtoval na konto medziúveru. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5. 3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 01. 03. 2022 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 10. 05. 2022 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s

príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 11. 01. 2024 vyzval žalovaných na plnenie, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1647,93 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 6.000,00 Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 4.352,07 Eur (istina). Žalovaná suma, t. j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (10. 05. 2022), predstavuje sumu vo výške 4896,17 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 4.352,07 Eur a z nezaplatených 6,69 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 6.000,00 Eur do 10. 05. 2022 spolu vo výške 544,10 Eur. Žalobca si týmto dovoľuje uviesť, že s v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie celkovo vo výške 165,00 Eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 10. 05. 2022 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10. 05. 2022. (5.061,17 Eur – 165,00 Eur = 4.896,17 Eur, t. j. žalovaná suma). Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca úročí istinu dohodnutým 6,69 % p. a. úrokom za úver a zároveň 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 11. 05. 2022).

3. Na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 28. 05. 2024 žalobca uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica vo výzve upozornil žalobcu, že v určenom formulári - Návrh na vydanie platobného rozkazu nesprávne označil ako sumu istiny celkovú dlžnú sumu, ktorá zahŕňa aj sumu úroku za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, a to aj napriek skutočnosti, že formulár ponúka na výber použitie možnosti úrok samostatne i opakovane. Žalobca si na tomto mieste dovoľuje uviesť, že sa niekoľkokrát pokúšal formulár vyplniť korektné, t. j. rovnako ako to opisuje Okresný súd Banská Bystrica vo výzve, avšak po podpise formulára, samotný formulár nezobrazuje výšku vyčísleného úroku v pevnej sume (viď priložený súbor). Na základe uvedeného žalobca z opatrnosti predkladá Okresnému súdu Banská Bystrica korektné vyčíslenie dlžnej sumy nasledovne a navrhuje aby Okresný súd Banská Bystrica zaviazal žalovaných na úhradu: - istiny vo výške 4.352,07 Eur, - úroku za úver 6,69 % p.a. zo sumy 6.000,00 Eur vo výške 544,10 Eur, - úroku za úver 6,69 % p.a. zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do zaplatenia, najviac do 15. 01. 2033, - úroku z omeškania 5,00 % p.a. zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do zaplatenia, - trov konania.

4. Na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 04. 09. 2024 žalobca uviedol, že v decembri roku 2013 ešte neexistovali Opatrenia NBS, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie resp. spotrebiteľský úver: a) Opatrenie NBS 10/2016, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať úver na bývanie (následne znenia 7/2018 a 10/2019), b) Opatrenie NBS 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (následne znenia 6/2018 a 9/2019). Ani Odporúčanie NBS č. 1/2014 zo 7. októbra 2014 v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov, ktoré stanovilo pravidlá a princípy pre posúdenie schopnosti klienta splácať úver, ktoré bolo neskôr prenesené do príslušných opatrení. Žalobca v čase schválenia tohto úveru uplatňoval princípy obozretného podnikania, pričom schopnosť žalovaných splácať úver preveril porovnaním výšky pravidelného dlhodobého vkladu za obdobie posledných 12 mesiacov na konto stavebného sporenia s výškou splátky nového úveru. Nakoľko výška splátky nového úveru (45,00 Eur) bola nižšia ako výška pravidelného dlhodobého vkladu na konto stavebného sporenia (46,00 Eur), žalovaným vznikol nárok na takýto typ úveru. Žalovaní boli z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverená dopytom do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie či za posledných 12 mesiacov nevznikla negatívna informácia – dopytom bolo zistené, že žalovaní mali posledných 12 mesiacov vyhovujúcu platobnú disciplínu. Žalobca má za to, že primerane preskúmal socioekonomickú situáciu žalovaných a postupoval s odbornou starostlivosťou k poskytnutiu úveru žalovaným. Zároveň so žiadosťou o úver vyplýva, že žalovaní 1/ 2/ boli v čase podania žiadosti o úver v manželskom zväzku a mali 1 nezaopatrené dieťa a žalovaní 3/ 4/ boli tiež v manželskom zväzku a mali 2 nezaopatrené deti. Žalobca v zmysle výzvy Okresného súdu opravuje návrh na vydanie platobného rozkazu: - v časti 6,69 % p. a. úroku za úver zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do 15. 01. 2033, najviac do výšky 2.145,15 Eur. Podľa amortizačnej tabuľky, mali Žalovaní do predpokladaného dátumu splatenia celého úveru, t.j. k 15. 01. 2033 zaplatiť na riadnych úrokoch sumu vo výške 5.158,48 Eur. Žalovaní od poskytnutia úveru uhradili na riadnych úrokoch za úver sumu vo výške 2.469,23 Eur. Úrok z istiny vo výške, aký by pri riadnom plnení povinností Žalovaní zaplatili ako cenu peňazí s prihliadnutím na už v žalobe uplatnenú sumu riadnych úrokov, je vo výške 2.145,15 Eur (predpísané úroky 5.158,48 Eur – už Žalovanými zaplatená suma na úrokoch 2.469,23 Eur – už žalobou uplatnená suma riadnych úrokov do splatnosti 544,10 Eur). Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku splatnú k 15. 01. 2022, t.j. premlčacia doba začala Žalobcovi plynúť nasledujúci deň po splatnosti splátky, pre ktorú

došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, teda od 16. 01. 2022. Žalobca si svoj nárok uplatnil na súde žalobou dňa 12. 03. 2024, t.j. Žalobca si uplatnil nárok v trojročnej premlčacej lehote odkedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Žalobca má za to, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť za dodržania podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, keďže Žalovanú upozornil na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní Upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, pričom bola zároveň dodržaná podmienka, že Žalovaná bola v omeškaní so splátkou viac ako 3 mesiace.

5. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 21. 01. 2025 platobný rozkaz sp.zn. 37Up/529/2024, ktorým uložil žalovaným povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 4.896,17 Eur, úrok vo výške 6,69 % ročne zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do zaplataenia, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.352,07 Eur od 11. 05. 2022 do 15. 01. 2033, alebo v tej istej lehote podať odpor. Zároveň uložil žalovaným povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 146,50 Eur a to žalobcovi. Žalovaní v zákonnej lehote podali voči vydanému platobnému rozkazu odpor. Následne na návrh žalobcu pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Vranov nad Topľou, ktorému bola vec postúpená dňa 24. 03. 2025.

6. Žalovaní v odpore proti platobnému rozkazu uviedli, že ide o spotrebiteľskú právnu vec, preto je potrebné použiť všetky právne normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. V žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)uplnosťou navrhovaných dôkazov nemožno obstať a už z týchto dôvodov, ale najmä z dôvodu nedostatku preukázania základných tvrdení pre podanie žaloby, preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalobca teda nedisponuje ním tvrdným nárokom v tvrdenom rozsahu a to ani čiastočne. Podľa jeho názoru nie je možné žalobcom uplatnený návrh považovať za oprávnený z dôvodu, že žalobca nesplnil podmienky stanovené § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a teda nedošlo k platnému zosplatneniu pohľadávky. Z obsahu jednostranných právnych úkonov nemožno zistiť s akou konkrétnou splátkou má byť v omeškaní, aká časť omeškaného plnenia má predstavovať istinu a ďalšie príslušenstvo. Nie je preto možné žiadne overenie si tvrdení žalobcu. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Poukazuje na inkasovanie poplatku za poskytnutie úveru pričom veriteľ tento poplatok odpočítal od sumy istiny a poskytol inú istinu ako je deklarovaná v zmluve, čím došlo k skresleniu údajov ostatných náležitostí zmluvy, napr. hodnota RPMN. Zmluva taktiež obsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojím obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v ich neprospech, čo by súd mal ex offo zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné. Tieto rozvedú v ďalšom priebehu súdneho konania. Poukazujú aj na neskúmanie bonity a preto navrhuje, aby žalobca v prípade pokračovania v konaní preukázal akým spôsobom skúmal bonitu s poukazom na konkrétne parametre zmluvného vzťahu. Neuznávajú preto peniazový nárok uvedený v platobnom rozkaze v celom rozsahu.

7. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že s tvrdeniami Žalovaných uvedenými v Odpore proti platobnému rozkazu (ďalej aj len „Odpor“) sa nestotožňuje, nesúhlasí s nimi, považuje ich za účelové a všetky ich výslovne popiera. K uvedenému si dovoľuje uviesť nasledovné: Žalovaní vo svojom Odpore uvádzajú, že v žalobe absentujú akékoľvek tvrdenie o tom, z čoho pozostáva uplatňovaný nárok a zároveň, že žaloba je vnútorne rozporná a Žalobca nedisponuje platne zosplatneným úverom. Podľa názoru Žalovaných prezentovaným v podanom Odpore Žalobca nesplnil podmienky v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že z obsahu jednostranných právnych úkonov nemožno zistiť s akou konkrétnou splátkou majú byť Žalovaní v omeškaní, aká časť omeškaného plnenia má predstavovať istinu a ďalšie príslušenstvo. Žalovaní ďalej poukazujú na inkasovanie poplatku za poskytnutie úveru pričom veriteľ tento poplatok odpočítal od sumy istiny a poskytol inú istinu ako je deklarovaná v zmluve, čím došlo k skresleniu údajov ostatných náležitostí zmluvy, napr. hodnota RPMN. Žalobca má jednoznačne za to, že v zmysle zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUK“) a rovnako aj v zmysle CSP je v samotnej žalobe dostatočne opísaný nárok žalobcu a taktiež dôvod tohto nároku. Žalobca na základe predložených špecifikácií, ktoré podložil ako dôkazy pre priznanie nároku, odôvodnil svoj nárok, pričom z predložených špecifikácií vyplýva z čoho pozostáva jeho uplatňovaný nárok (ktorý je presne špecifikovaný aj bode III. žaloby), ako aj zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku (viď Výpis z účtu medziúveru). Judikatúra považuje za rozhodujúce skutočnosti údaje, ktoré sú nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom

a na akom podklade má súd rozhodnúť. Žalobca musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, teda vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Ak neuvedie žalobca v žalobe všetky potrebné tvrdenia, nejde o vadu žaloby, ak v nej opísal aspoň také rozhodujúce skutočnosti, ktorými bol vymedzený predmet konania po skutkovej stránke. Zákon výslovne uvádza, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca nie je povinný rozsiahle špecifikácie nárokov uvádzať priamo do textu žaloby, keď z uvedených skutočností jasne vyplýva čoho sa žalobca domáha a čo svojim návrhom sleduje. Žalobca popiera tvrdenia Žalovaných, že zmluva obsahuje nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalobca a Žalovaní ako zmluvné strany sa slobodne dohodli na tom, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov bude znížená o výšku poplatku za spracovanie úveru, ktorého presná suma bola uvedená v amortizačnej tabuľke 100,00 Eur a Žalovaným bola celkovo vyplatená suma 5.900,00 Eur. V súlade s čl. VIII bod 8.1. sa poplatok za spracovanie medziúveru stal splatný pri prvom poukázaní finančných prostriedkov medziúveru tak, že celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov bola znížená o výšku tohto poplatku. Nárok Žalobcu ako veriteľa na poplatok za spracovanie medziúveru predstavuje nárok vyplývajúci priamo zo zákona, konkrétne ide o odplatu, ktorú je banka oprávnená od dlžníka požadovať v zmysle ustanovenia § 499 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník: „Za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.“ Vyplatená suma bola znížená o sumu poplatku za spracovanie medziúveru, aby Žalovaní neboli osobitne zaťažena povinnosťou uhradiť tento poplatok. Žalobca Žalovaným peňažné prostriedky na úhradu tohto poplatku požičal, čím jej de facto vyšiel v ústrety, aby nemusel poplatky hradiť z vlastných prostriedkov. Uvedený poplatok za poskytnutie úveru vstupuje do výpočtu RPMN ako jednorazový poplatok. Žalobca ďalej uvádza, že matematický prepočet RPMN počíta so sumou obrátov k danému dátumu a dátum výplaty medziúveru a je rovnaký ako dátum účtovania poplatku. To znamená že, ak Žalobca počíta s celou výškou vyplateného úveru a následne obrat zníži o poplatok, je to presne to isté ako keby počítal s výškou vyplateného úveru zníženého o poplatok (vtedy sa už následne neznižuje obrat vstupujúci do prepočtu RPMN). Z uvedeného vyplýva, že z hľadiska výpočtu RPMN je irelevantné, či sa bude výpočet odvíjať od celkovej sumy požičaných peňazí, alebo od sumy poníženej o poplatok za spracovanie úveru, lebo výsledkom bude stále tá istá výška RPMN. Pre tento záver svedčí aj vyjadrenie Národnej banky Slovenska známe z rozhodovacej činnosti súdov. Z predmetného vyjadrenia Národnej banky Slovenska vyplýva, že spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je splatný v deň uzatvorenia zmluvy, môže byť zohľadnený pri výpočte RPMN dvomi spôsobmi: 1) na ľavej strane základnej rovnice je súčasná hodnota úveru dohodnutého v zmluve a na pravej strane je súčasná hodnota splátky poplatku za poskytnutie úveru a súčasná hodnota anuitných splátok úveru, pričom splátka poplatku za poskytnutie úveru je nulou splátkou. 2) výška poplatku za poskytnutie úveru sa odpočíta od sumy úveru dohodnutej v zmluve a výsledná suma sa použije na ľavej strane základnej rovnice a na pravej strane rovnice je poplatok za poskytnutie úveru nulový. Pri oboch matematických zápisoch základnej rovnice na výpočet RPMN je výsledok výpočtu hodnoty RPMN rovnaký. Pri výpočte RPMN je tak irelevantné, či sa použije plná výška úveru na jednej strane rovnice a následne na druhej strane rovnice v nulte splátke sa použije spracovateľský poplatok, alebo na jednej strane rovnice ako výška úveru sa použije suma úveru po odpočítaní spracovateľského poplatku a na druhej strane už nebude do nultej splátky vstupovať spracovateľský poplatok. Národná banka v tomto vyjadrení ďalej uviedla, že pokiaľ sa poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 21. 04. 2016 vo veci C-377/2014, ktorý sa bodoch 81 – 91 zaoberá pojmi „celková výška úveru a výška čerpania úveru“ a to aj na účely výpočtu RPMN, tak optikou vyššie uvedených bodov tohto rozhodnutia by bol správny postup výpočtu RPMN č. 2. Poplatok na ľavej strane rovnice by sa nezarátal do celkovej výšky úveru a bol by od sumy úveru odpočítaný. Spôsob výpočtu RPMN podľa prvého spôsobu je matematicky ekvivalentnou úpravou výpočtu spôsobom č. 2, nemá vplyv na hodnotu RPMN. Ako vyplýva z bodu 89. rozsudku, vo vzťahu k výpočtu RPMN boli pre Súdny dvor EÚ relevantné také skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na výpočet RPMN. Preto sa spôsob výpočtu RPMN č. 1 neodkláňa od rozsudku spôsobom, ktorý by mal vplyv na výpočet RPMN. Vzhľadom na uvedené, je zrejmé, že Žalobca riadne poskytol úver vo výške, v akej bola dojednaná v zmluve o úvere a rovnako tak k jeho výplate došlo spôsobom dohodnutým v zmluve o úvere – časť bola Žalovaným požičaná na zaplatenie poplatku za spracovanie úveru a zvyšná časť bola vyplatená na požadovaný účet. Žalobca má za to, že suma na zaplatenie poplatku bola rovnako daná Žalovaným do dispozície za účelom zaplatenia poplatku za spracovanie úveru, aby túto sumu nemuseli osobitne uhrádzať. Žalobca taktiež výslovne popiera, že by neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), kvôli tomu, že z jednostranných právnych úkonov Žalobcu nie je možné podľa slov Žalovaných

zistiť s akou konkrétnou splátkou majú byť v omeškaní. V zmysle § 53 ods. 9 OZ: „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“ V zmysle čl. X. bod. 10.1 zmluvy o úvere má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jeden splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru, po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy stavebného sporenia po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Uvedené zmluvné ustanovenie odráža zákonné ustanovenie, keďže v § 53 ods. 9 je jednoznačne uvedené, že veriteľ môže uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobcovi preto nie je zrejmé, akým spôsobom uvedené ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ je strata výhody splátok v právnom vzťahu so spotrebiteľmi podmienená splnením týchto podmienok: a) musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Zákon teda vyžaduje, aby veriteľ dlžníka upozornil, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky sa stáva účinným. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje moment začiatku plynutia uvedenej notifikačnej lehoty. V súlade s vyššie uvedeným je povinnou náležitosťou, upozornenie dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, v prípade, že nedôjde k úhrade omeškaných splátok, a teda, že veriteľ pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Zákon žiadne ďalšie náležitosti ako je napr. uvedenie, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, nepožaduje. Podľa § 565 OZ „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Zákon nepredpisuje formu a náležitosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti – veriteľ musí buď vyzvať dlžníka, pričom by sa v uvedenom prípade mala dodržať písomná forma, (zmluva o úvere musí byť písomná, tak následný právny úkon by mal byť tiež urobený písomne aby bol platný) alebo rovno namiesto výzvy adresovanej dlžníkovi možno uplatniť právo na zaplatenie celej pohľadávky (ak splatnosť nebola určená súdnym rozhodnutím) podaním žaloby na súde. Rovnako ako pri upozornení dlžníka na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ani pri oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zákon žiadne ďalšie náležitosti, ako uvedenie pre ktorú splátku, resp. splátky sa vyhlásila mimoriadna splatnosť úveru, nepožaduje. Žalobca si dovoľuje poukázať na opačný názor Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 5CoCsp/14/2021 zo dňa 09.06.2021, a na uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 30. 01. 2024 sp.zn: 1Cdo/123/2022. Právne úkony Žalobcu – Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2022 a Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10. 05. 2022 sú dostatočne určité právne úkony a sú tak jednoznačne platnými právnymi úkonmi. V čase zaslania upozornenia pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti neexistovala ustálená judikatúra ohľadne skutočnosti, že by upozornenie pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti malo nad rámec zákonných ustanovení obsahovať obligatórne splátku, pre ktorú dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Žalobca napriek uvedenému v upozornení pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti uviedol, že sú žalovaní v omeškaní so splácaním splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac marec 2022. Žalobca naďalej zotrváva na svojich vyjadreniach a má za to, že upozornenie pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti bolo urobené v súlade so zákonom. Žalovaní si museli byť vedomí, že svoju pohľadávku nesplácajú riadne a včas a svojím konaním sa cielene snažia oddialiť ich elementárnu povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a to splatiť medziúver, ktorý im bol zo strany žalobcu riadne poskytnutý a žalovaní finančné prostriedky použili. Žalovaní ďalej uvádzajú, že Zmluva o úvere obsahuje zmluvné podmienky, ktoré vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami Zmluvy o úvere v neprospech Žalovaných. Žalobca uvedené tvrdenia výslovne popiera a nesúhlasí s ním. Žalobca v podanej Žalobe svoj nárok zo Zmluvy o úvere podrobne špecifikoval a svoje tvrdenia preukázal listinnými dôkazmi, rovnako preukázal aj splnenie podmienok na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Vágne tvrdenia Žalovaných, ktoré predstavujú iba akési všeobecné popretie nároku, nie je možné považovať za kvalifikované popretie nároku Žalobcu. K námietke skúmania bonity Žalovaných si Žalobca dovoľuje uviesť, že svoje stanovisko k skúmaniu bonity Žalovaných zasielal Okresnému súdu na podklade výzvy dňa 16. 09. 2024 a toto vyjadrenie sa už nachádza v súdnom spise. Žalobca si zároveň dovoľuje uviesť,

že v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. 04. 2008 je priznaná veriteľovi voľná miera úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity a či ju musí overiť aj inými prostriedkami. Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie doplniť. Žalobca ďalej poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 4Co/100/2019 zo dňa 13. 02. 2020. Rovnako tak Žalobca odkazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/18/2018-129 zo dňa 19. 09. 2018. V nadväznosti na uvedené má Žalobca za to, že Žalovaní v podanom Odpore žiadnym spôsobom neopísali rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opierajú svoju prípadnú obranu. Žalobca má za to, že predmetný odpor bol podaný Žalovanými bez náležitého vecného odôvodnenia, pričom je neakceptovateľné, aby Žalovaní v odôvodnení odporu len stroho uviedli, že ďalšie skutočnosti na podporu svojich tvrdení uvedú až v ďalšom priebehu súdneho konania. Žalobca má za to, že Žalovaní neuviedli žiadne dôkazy a konkrétne okolnosti, ktoré by spochybnili nárok Žalobcu. Žalovaní čerpanie finančných prostriedkov na základe zmluvy o úvere nepopierajú, a tak je podaný odpor iba zjavne účelovým prostriedkom Žalovaných s cieľom vyhnúť sa plneniu svojich povinností v zmysle zmluvy o úvere.

8. Žalovaní, ktorým prostredníctvom právneho zástupcu bolo vyjadrenie žalobcu s výzvou na vyjadrenie doručené dňa 02. 05. 2025, sa k podaniu písomne nevyjadrili.

9. Súd na prejednanie a rozhodnutie sporu nariadil pojednávanie na deň 02. 09. 2025, na ktoré riadne a včas predvolal žalobcu a právneho zástupcu žalovaných. Žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a zároveň súhlasil s konaním bez jeho účasti. Na pojednávanie sa dostavila právna zástupkyňa žalovaných. Keďže boli splnené procesné podmienky podľa § 180 CSP na prejednanie veci v neprítomnosti žalobcu, súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

10. Právna zástupkyňa žalovaných na pojednávaní uviedla, že s podanou žalobou v celom rozsahu nesúhlasí, nakoľko dlh nie je splatný, nie sú splatné žiadne splátky.

11. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a to: zmluvy o spotrebiteľskom úvere, amortizačnej tabuľky pre medziúver a spotrebiteľský úver, všeobecných podmienok stavebného sporenia a úverov pre fyzické osoby, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 01. 03. 2022 s fotokópiami doručeníek, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 10. 05. 2022 s fotokópiou doručienky, predžalobnej výzvy na zaplatenie dlhu z 05. 04. 2024 s fotokópiami doručeníek, uznesením OS Vranov nad Topľou 4D/154/2017, výpisom z účtu stavebného sporenia, výpisu z účtu medziúveru, žiadosti o spotrebiteľský úver bez záložného práva, dáta dopytu zo SRBI, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

12. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 3288790 7 02 uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými a zosnulým D. B. ako dlžníkmi zo dňa 08.01.2014 vyplýva, že na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, poskytne veriteľ dlžníkovi medziúver pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 6.000 Eur, pričom pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj Všeobecných podmienok sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške cca 3.550,48 Eur (Článok I. zmluvy o úvere). V zmysle Článku I zmluvy o úvere veriteľ poskytol medziúver vo výške 6 000,- Eur, pri úrokovej sadzbe 6,69 % ročne, výške mesačnej splátky úrokov z medziúveru vo výške 33,45 Eur, pri splatnosti splátok úveru medziúveru 15. deň mesiaca, pri počte splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy je 134. Z Článku XI. Záverečné ustanovenia bod 11.1. vyplýva, že právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, najmä zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení, Obchodným zákonníkom číslo 513/1991 Zb., Občianskym zákonníkom číslo 40/1964 Zb. a Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby.

13. Z amortizačnej tabuľky pre medziúver (MÚ) a stavebný úver (SÚ) vyplýva, že vo fáze medziúveru mali dlžníci platiť iba splátky poplatkov a úrokov a to splátky poplatkov medziúveru za rok 2013 100,- Eur a za roky 2014 – 2024 vo výške 0,-Eur ročne, splátky úrokov medziúveru vo výške 367,95 za rok 2014, 401,40 Eur ročne za roky 2015-2024 a 100,35 Eur za rok 2025. Zároveň v roku 2025 mala byť na istinu medziúveru zúčtovaná suma vo výške 6.000,- Eur. Z uvedenej amortizačnej tabuľky ďalej vyplýva,

že vo fáze stavebného úveru od 01. 04. 2025 do 01. 12. 2032 mali dlžníci uhrádzať splátky stavebného úveru vo výške 45 Eur a dňa 01. 01. 2033 vo výške 41,65 Eur, v ktorých bola zahrnutá istina úveru a úroky z úveru.

14. Z listu zo dňa 01. 03. 2022 označeného ako „Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti“ vyplýva, že žalobca oznámil žalovaným že dňa 25.03.2022 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko napriek zaslaným výzvam neeviduje úhradu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac marec 2022 spolu vo výške 248,48 Eur. Ďalej oznámil, že ak nedôjde k úhrade v stanovenej lehote do 25.03.2022, bude jej zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Podľa doručeníek bol predmetný list doručený žalovaným dňa 04. 03. 2022.

15. Z listu zo dňa 10. 05. 2022 označeného ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ vyplýva, že žalobca žalovaným oznámil, že vzhľadom k tomu, že porušili dohodnuté povinnosti, nakoľko sú v omeškaní s platením úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, boli naplnené skutočnosti v zmysle Zmluvy o úvere, resp. Všeobecných podmienok na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej žalobca oznámil, že ku dňu 10. 05. 2022 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. Všeobecných podmienok. Na základe tejto skutočnosti žiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 10. 05. 2022 predstavuje 5.061,17 Eur. Podľa doručeníek bol predmetný list doručený žalovaným dňa 13. 05. 2022.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

23. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

24. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými a zomrelým D. B. ako dlžníkmi bola dňa 08.01.2014 uzavretá Zmluva o úvere č. 3288790 7 02, ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť dlžníkom medziúver vo výške 6.000 Eur, ktorý sa pri dodržaní zmluvných podmienok zmení na stavebný úver vo výške cca 3.550,48 Eur. Zároveň v zmluve o úvere boli dojednané podmienky splácania medziúveru a stavebného úveru.

27. Predmetná zmluva o úvere je vzhľadom na povahu účastníkov zmluvného vzťahu, t.j. dodávateľ a spotrebiteľ, zmluvou spotrebiteľskou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka a zároveň zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a to v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Samotná zmluva o úvere v Článku XI. Obsahovala dojednanie zmluvných strán, že na predmetný úverový vzťah sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

28. Súd v prvom rade skúmal, či veriteľ podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere dodržal svoju zákonnú povinnosť, s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaných ako dlžníkov splácať spotrebiteľský úver. Pri posudzovaní úverovej schopnosti žalovaných bol veriteľ povinný brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem žalovaných a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Z odseku 2 § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch zároveň vyplýva, že veriteľ pri posudzovaní úverovej schopnosti dlžníka vychádza z informácií a dokladov poskytnutých na jeho žiadosť samotným dlžníkom a súčasne si je veriteľ povinný sám zabezpečiť informácie o dlžníkovi z príslušných databáz. Veriteľ pre posúdenie úverovej schopnosti dlžníka je povinný získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je potrebné ďalej overovať. Veriteľ musí disponovať takými informáciami o príjmoch a výdavkoch dlžníka, z ktorých bude schopný čo najobjektívnejšie posúdiť finančnú situáciu dlžníka. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné chápať ako situáciu, keď spotrebiteľ s poukazom na svoje pravidelné príjmy a výdavky disponuje dostatkom finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať spotrebiteľský úver v predpokladanej výške.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené a vykonané dokazovanie súd konštatuje, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanými. Žalobca reagoval na procesnú obranu žalovaných ohľadne skúmania bonity, avšak nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že veriteľ v rámci žiadosti o spotrebiteľský úver vyplnený dlžníkmi zisťoval osobné údaje, bydlisko, rodinný stav, počet nezaopatrených detí, vzdelanie, a ďalej výpismi z bankového registra zisťoval úverovú zaťaženosť dlžníkov. Nebolo však preukázané, aby veriteľ zisťoval a overoval príjem dlžníkov, aby okrem výdavkov na splátky úverov zisťoval a overoval ich ďalšie pravidelné výdavky. Zákonodarcu uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, čo znamená povinnosť zisťovať jeho príjem, a aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa

o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí.

30. Z dokazovania vyplynulo, že veriteľ vôbec nezisťoval príjem dlžníkov. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je podľa súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Žalovaní v žiadosti o úver neuviedli žiadne výdavky. Veriteľ dôsledne neskúmal výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb, pričom ak v zmluve uvádza mobilné číslo spotrebiteľa, tak minimálne náklad s jeho používaním má, rovnako tak žije v dome/byte, tzn. že sa minimálne musí podieľať na nákladoch spojených s užívaním nehnuteľnosti a taktiež musí z niečoho žiť, teda mať výdavky na stravovanie, ošatenie, čo veriteľ vôbec neskúmal. Podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 sa výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, avšak uvedené ustanovenie nezavazuje povinnosti veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zisťovať reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb. Iba v prípade, ak by veriteľom zistené reálne náklady spotrebiteľa na zabezpečenia základných životných potrieb boli nižšie ako suma životného minima, tak pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver musí vychádzať zo sumy životného minima a nie z reálne zistených nákladov. Veriteľ je však v každom prípade povinný zisťovať reálne náklady spotrebiteľa, čo v danom prípade žalobca nepreukázal.

31. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenia toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných mesačných výdavkov taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch spotrebiteľa, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ ako dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Žalobca vykonaným dokazovaním nepreukázal, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne zisťoval žalovanej výdavky.

32. Keďže žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanými skúmal riadne ich schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, súd má za to, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri plnení svojej zákonnej povinnosti skúmať schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver, čo v zmysle § 11 ods. 1 prvá veta citovaného zákona má za následok, že veriteľ nebol oprávnený požadovať od žalovaných jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Vzhľadom k uvedenému žalobcom vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru je absolútne neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Zároveň súd dospel k záveru, že veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže nepredložil žiadne dôkazy, aby schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver posudzoval s prihliadnutím k ich pravidelným mesačným príjmom a výdavkom. Uvedené má za následok, že poskytnutý úver je bez úrokov a poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch.

33. Úver je bezúročný a bez poplatkov aj z ďalších dôvodov. Z predloženého výpisu z účtu zosplatneného medziúveru bolo ďalej preukázané, že žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky formou medziúveru vo výške 5900,- Eur. V článku I a II. zmluvy o úvere je ako celková výška medziúveru (náležitosť predpísaná v § 9, ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch) uvedená suma 6 000,- eur. Žalobca pritom aj v žalobe uviedol, že poskytol žalovanému medziúver vo výške 6 000,- eur. Z výpisu z účtu žalovaného, bolo preukázané, že žalobca z poskytnutého medziúveru 6 000,-eur zúčtoval pri prvom čerpaní prostriedkov úveru poplatok za spracovanie úveru v sume 100,- eur, v dôsledku čoho

sa celková suma poukazovaných peňažných prostriedkov úveru znížila o výšku tohto poplatku, t.j. o 100,- eur (6 000,- eur - 100,- eur = 5 900,- eur).

34. Podľa § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch je celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

35. S poukazom na legálnu definíciu pojmu celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa názoru súdu započítanie poplatku za spracovanie úveru do celkovej výšky úveru nemá zákonnú oporu, v dôsledku čoho údaj o celkovej výške úveru uvedený v zmluve je zjavne nesprávny, čím nie je dodržaná táto zákonom predpísaná náležitosť.

36. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalovanému bola reálne vyplatená suma úveru vo výške 5 900,- eur, teda nie zmluvne uvedená suma 6 000,-eur. Reálne vyplatená suma 5 900,- eur mala byť podľa názoru súdu uvedená ako celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru. Poplatok za spracovanie úveru je plnením dlžníka veriteľovi a nie plnením veriteľa dlžníkovi (ako pri poskytnutí úveru) a z tohto dôvodu ho nemožno subsumovať do údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru. V tomto prípade mal byť poplatok za spracovanie úveru zahrnutý do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Iné poňatie zákonnej definície spotrebiteľského úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky možno hodnotiť ako obchádzanie zákona, čo obdobne hodnotil aj v podobnom prípade Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 20Co/126/2016 zo dňa 28. 03. 2017.

37. Súd poukazuje aj na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14, ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.

38. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve v sume 6 000 eur je nesprávny, čo v zmysle § 9 ods.2 písm. g) v spojení s § 11 ods.1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch je taktiež dôvodom bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru.

39. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 upravuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle odseku 1 musí mať písomnú formu a každá zmluvná strana dostane najmenej jedno vyhotovenie. Zároveň podľa odseku 2, zmluva musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať aj ďalšie náležitosti špecifikované v písm. a) až aa). Zároveň predmetný zákon v § 11 ods. 1 písm. a), b), c), d) e), f), g) stanovuje jednotlivé predpoklady, za ktorých sa úver poskytnutý spotrebiteľovi považuje za bezúčinný a bez poplatkov.

40. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 3288790 7 02 bolo nesporne preukázané, že táto neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, t.j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Predpoklady, ktoré predložil žalobca sú predložené na samostatnej listine bez podpisu z ktorej vôbec nevyplýva, že tvorila súčasť zmluvy. Zo zmluvy o pôžičke nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je jedným z najdôležitejších údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže sú v ňom zohľadnené všetky náklady, ktoré musí dlžník, t.j. spotrebiteľ za úver veriteľovi, t.j. dodávateľovi zaplatiť. Preto pri údajoch o ročnej percentuálnej miere nákladov zákon stanovuje povinnosť uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet a teda nepostačuje uviesť len samotnú jeho výšku (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017). Uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 a to v článku 10 ods. 2 písm. g) podľa ktorého: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ Súd poukazuje na Rozsudok súdneho dvora (siedma komora) z 23. januára 2025 vo veci C 677/23. Povinnosť uviesť predpoklady použité na výpočet RPMN pomocou reprezentatívneho príkladu je stanovená aj v článku 5 ods. 1 písm. g) a v článku 6 ods. 1 písm. f) smernice 2008/48 ako požiadavka

na poskytnutie informácií pred uzavretím zmluvy. Zmienka o rôznych predpokladoch použitých na výpočet RPMN v štádiu pred uzavretím zmluvy umožňuje vykonať cieľ uvedený v článku 5 ods. 1 smernice 2008/48 týkajúci sa informácií potrebných na porovnanie rôznych ponúk, aby sa spotrebiteľ mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie, pričom toto porovnanie musí byť možné vykonať s prihliadnutím na RPMN podľa rôznej dĺžky trvania ponúk, ktoré má k dispozícii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Soho Group, C 686/19, EU:C:2020:582, bod 48). Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, z judikatúry uvedenej v bode 30 tohto rozsudku vyplýva, že táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami. Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN, a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C 42/15, EU:C:2016:842, bod 70). Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, najmä z dôvodov uvedených v bodoch 58 a 59 tohto rozsudku, pre spotrebiteľa zásadný význam. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C 42/15, EU:C:2016:842, bod 71). Vzhľadom na to, že, ako bolo pripomenuté v bode 55 tohto rozsudku, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

41. Z dokazovania vyplynulo, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bolo dojednané, že vo fáze medziúveru, t.j. v období od poskytnutia medziúveru v roku 2013 do 31.03.2025 sú dlžníci povinní platiť iba úroky z medziúveru, nie istinu medziúveru. Keďže súd dospel k záveru, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, dlžníkom nevznikla povinnosť platiť vo vyššie uvedenom období medziúveru úroky, teda ku dňu rozhodovania súdu nevznikol dlžníkom žiaden dlh na úrokoch a istine medziúveru za toto obdobie. A keďže súd zároveň dospel k záveru o neplatnosti mimoriadneho zosplatnenia stavebného úveru, ku dňu rozhodovania súdu vznikol dlžníkom dlh iba na istine stavebného úveru, ktorí mali dlžníci platiť od 01.04.2025 do 01.01.2033, a to konkrétne splátky istiny splatné k dnešnému dňu, t.j. od 01.04.2025 do 01.09.2025 vo výške 170,64 Eur. Avšak zároveň z vykonaného dokazovania vyplynulo, že za obdobie, kedy žalovaní neboli povinní platiť žiadne splátky, zaplatili žalobcovi sumu 1 647,93 Eur, čo preukázal sám žalobca. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, že žalobu zamietol, nakoľko aj v rozsahu splatných splátok si žalovaní už svoju povinnosť voči žalobcovi splnili.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v konaní v celom rozsahu úspešní, preto súd priznal žalovaným voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.